

08 ఏప్రిల్ 2024

జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ వార్తలు

<p>NATO 75 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకుంది</p> 	<p>వివరణ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • నార్త్ అట్లాంటిక్ ట్రిటీ ఆర్గనైజేషన్ (NATO) 75 సంవత్సరాల క్రితం ఏప్రిల్ 4, 1949న స్థాపించబడింది. క్రమపీఠది విస్తరించేది మరియు గణనీయంగా అభివృద్ధి చెందింది. <p>మరింత సమాచారం:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NATO ఏర్పాటు: సోవియట్ విస్తరణవాదానికి ప్రతిస్పందనగా NATO 1949లో స్థాపించబడింది, US, కెనడా, UK మరియు అనేక యూరోపియన్ దేశాలు ఈ ఒప్పందంపై సంతకం చేశాయి. • స్వీడన్ సభ్యత్వం: ఇటీవల, స్వీడన్ NATOలో చేరి, 32వ సభ్యదేశంగా మారింది. ఈ నిర్ణయం ఉక్రెయిన్పై రష్యా దాడిని అనుసరించింది, ఇది స్వీడన్ తన తటస్థ విధానాన్ని విడిచిపెట్టడానికి దారితీసింది. • వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్ యొక్క గ్లోబల్ రిస్క్ రిపోర్ట్ 2024: ఈ నివేదిక అంతర్జాతీయ సాయుధ సంఘర్షణను ప్రధాన ప్రపంచ ముప్పుగా హైలైట్ చేస్తుంది, శాంతి మరియు భద్రతను కాపాడుకోవడంలో NATO పాత్ర యొక్క ప్రాముఖ్యతను నొక్కి చెబుతుంది. • NATO యొక్క విస్తరణ: 2023లో ఫిన్లాండ్ 31వ సభ్యదేశంగా అవతరించడంతో NATO సంవత్సరాలుగా విస్తరించింది. ఈ విస్తరణ ఉక్రెయిన్లో రష్యా చర్యలతో సహా మారుతున్న భౌగోళిక రాజకీయ గతిశీలతకు ప్రతిస్పందనగా ఉంది. • ఓపెన్-డోర్ పాలసీ: రక్షణ వ్యయం మరియు ఇతర అవసరాలకు కట్టుబడి ఉండటానికి సిద్ధంగా ఉన్న యూరోపియన్ దేశాల కోసం NATO ఓపెన్-డోర్ విధానాన్ని నిర్వహిస్తుంది. ఈ విధానం ఫిన్లాండ్ మరియు స్వీడన్ల ఇటీవలి జోడింపులతో సహా అనేక రౌండ్ల విస్తరణకు దారితీసింది.
<p>myCGHS యాప్</p>	<p>వివరణ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • కేంద్ర ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖ myCGHS iOS యాప్ను పరిచయం చేసింది, ఇది CGHS లబ్ధిదారులకు ఆరోగ్య సంరక్షణ సేవల్లో గణనీయమైన పురోగతి. <p>ముఖ్యాంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> • కేంద్ర ఆరోగ్య కార్యదర్శి ప్రకారం, ఈ యాప్ వారి మొబైల్ పరికరాలలో కీలకమైన హెల్త్కేర్ ఫీచర్లను సులభంగా యాక్సెస్ చేస్తుంది. • ఈ చొరవ ఆరోగ్య సంరక్షణ నాణ్యత మరియు ప్రాప్యతను మెరుగుపరచడానికి సాంకేతికతను ఉపయోగించాలనే ప్రభుత్వ దృష్టికి అనుగుణంగా ఉంటుంది. • myCGHS iOS యాప్ను నేషనల్ ఇన్ఫర్మేటిక్స్ సెంటర్ (NIC) హిమాచల్ ప్రదేశ్ మరియు NIC హెల్త్ టీం యొక్క సాంకేతిక బృందాలు అభివృద్ధి చేశాయి. • myCGHS యాప్ అందించే కీలక సేవలు కలిగి ఉంటుంది <ul style="list-style-type: none"> ○ ఆన్లైన్ అపాయింట్మెంట్లను బుక్ చేయడం మరియు

	<p>రద్దు చేయడం,</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ CGHS కార్డ్లు మరియు ఇండెక్స్ కార్డ్లను డౌన్‌లోడ్ చేయడం, ○ CGHS ల్యాబ్ల నుండి ల్యాబ్ నివేదికలను యాక్సెస్ చేయడం, ○ ఔషధ చరిత్రను తనిఖీ చేయడం, ○ మెడికల్ రీయింబర్స్‌మెంట్ క్వెయిమ్ స్థితిని ధృవీకరించడం, రిఫరల్ వివరాలను యాక్సెస్ చేయడం, ○ సమీపంలోని వెల్‌నెస్ కేంద్రాలను గుర్తించడం, వార్తలు మరియు ముఖ్యాంశాలతో అప్‌డేట్ చేయడం, ○ సమీపంలోని ఎంప్లొయ్మెంట్ హాస్పిటల్‌లు, ల్యాబ్‌లు మరియు డెంటల్ యూనిట్‌లను గుర్తించడం మరియు వెల్‌నెస్ సెంటర్‌లు మరియు కార్యాలయాల సంప్రదింపు వివరాలను యాక్సెస్ చేయడం.
<p>ప్రపంచ డోపింగ్ నిరోధక సంస్థ (వాడా)</p> 	<p>వివరణ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 2022 వరల్డ్ యాంటి డోపింగ్ ఏజెన్సీ (WADA) నివేదిక ప్రకారం, డోపింగ్ నేరస్థులలో అత్యధిక శాతం ఉన్న దేశంగా భారతదేశం గుర్తించబడింది. <p>ప్రధానాంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● భారత అడ్లెట్ల నుంచి సేకరించిన 4,064 నమూనాల్లో 127 మందికి నిషేధిత పదార్థాలు ఉన్నట్లు తేలింది మరియు ఇది నమూనాలలో 3.26% గా తేలింది ● ఇది భారతీయ క్రీడలలో ఆందోళనకరమైన ధోరణిని హైలైట్ చేస్తుంది మరియు డోపింగ్ పరిష్కారించడానికి సమగ్ర చర్యల అవసరాన్ని నొక్కి చెబుతుంది. ● గత ఏడాదితో పోలిస్తే విశ్లేషించిన మొత్తం నమూనాల సంఖ్యలో 6.4% పెరుగుదల ఉందని నివేదిక వెల్లడించింది. ● అదనంగా, ప్రతికూల విశ్లేషణాత్మక ఫలితాల (AAF) శాతం 2021 లో 0.65% నుండి 2022 లో 0.77% కు పెరిగింది, ఇది ప్రపంచవ్యాప్తంగా పెరుగుతున్న సమస్యను సూచిస్తుంది. <p>WADA:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ప్రపంచ డోపింగ్ నిరోధక సంస్థ (WADA) స్థాపించబడింది 10 నవంబర్ 1999. ● అంతర్జాతీయంగా క్రీడలో డోపింగ్‌కు వ్యతిరేకంగా పోరాటాన్ని ప్రోత్సహించడం మరియు సమన్వయం చేయడం దీని లక్ష్యం. ● దీని ముఖ్య కార్యకలాపాలలో శాస్త్రీయ పరిశోధన, విద్య, డోపింగ్ నిరోధక సామర్థ్యాల అభివృద్ధి మరియు ప్రపంచ డోపింగ్ నిరోధక కోడ్ (కోడ్) పర్యవేక్షణ ఉన్నాయి. ● 1999 ఫిబ్రవరి 2-4 తేదీలలో సింగ్టరాండ్‌లోని లాసాన్‌లో జరిగిన క్రీడలో డోపింగ్‌పై జరిగిన మొదటి ప్రపంచ సదస్సు, క్రీడలో డోపింగ్‌పై లాసాన్ డిక్లరేషన్‌ను రూపొందించింది. ● లాసాన్ డిక్లరేషన్ నిబంధనల ఆధారంగా, అంతర్జాతీయంగా క్రీడలో డోపింగ్‌కు వ్యతిరేకంగా పోరాటాన్ని ప్రోత్సహించడానికి మరియు సమన్వయం చేయడానికి వరల్డ్ యాంటి-డోపింగ్ ఏజెన్సీ (WADA) నవంబర్ 10, 1999న లాసాన్‌లో స్థాపించబడింది.
రాఖీగర్భి	సందర్భం:

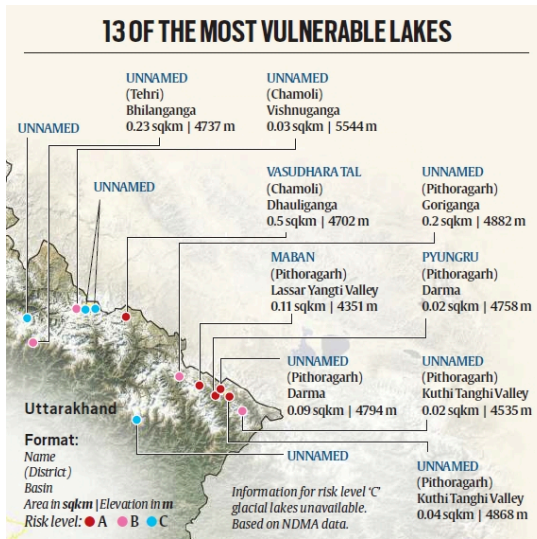

- నేషనల్ కౌన్సిల్ ఫర్ ఎడ్యుకేషన్ రీసెర్చ్ అండ్ ట్రైనింగ్ (NCERT) ఇటీవల 12వ తరగతికి సంబంధించిన చరిత్ర సిలబస్‌ను సవరించింది, హరప్పన్లు సింధు లోయ ప్రాంతమైన హర్యానాలోని హిసార్ జిల్లాలోని రాఖిగర్హి ప్రదేశానికి చెందినవారు అని నొక్కిచెప్పారు.

ముఖ్యాంశాలు:

- హిసార్‌లోని రాఖిగర్హి హరప్పా పూర్వ కాలం నుండి అతిపెద్ద పురావస్తు ప్రదేశంగా ప్రసిద్ధి చెందింది, భారత పురావస్తు శాఖ (ASI) ఈ ప్రదేశంలో అనేక త్రవ్వకాలను నిర్వహిస్తోంది.
- 2022లో, ASI రాఖిగర్హి వద్ద 1, 3 మరియు 7 మట్టిదిబ్బలను తవ్వించి, మొత్తం 13 కందకాలు తవ్వబడ్డాయి.
- పారిశ్రామిక సమాజం, ఎత్తైన ప్లాట్‌ఫారమ్‌లపై సంక్లిష్టమైన వీధి వ్యవస్థతో కూడిన ప్రణాళికాబద్ధమైన నగరం, విస్తృతమైన లోఅవుట్‌లతో కూడిన ఇళ్లు మరియు డ్రైనేజీ వ్యవస్థ ఉన్నట్లు పరిశోధనలు సూచించాయి.

హిమనదీయ సరస్సు విస్తోటనం వరదలు

వివరణ:

- పెరుగుతున్న ఉష్ణోగ్రతల కారణంగా గ్లోసియల్ లేక్ అవుట్‌బర్స్ ఫ్లడ్స్ (GLOFs) పెరుగుతున్న ప్రమాదం గురించి ఉత్తరాఖండ్ ప్రభుత్వం ఆందోళన చెందుతోంది.
- ఈ ప్రమాదం 2013లో కేదార్‌నాథ్ లోయలో మరియు 2021లో చమోలిలోని కొన్ని ప్రాంతాల్లో జరిగిన విధ్వంసకర సంఘటనల ద్వారా ప్రదర్శించబడింది.
- దీనిని పరిష్కరించడానికి, ఈ ప్రాంతంలోని ఐదు ప్రమాదకరమైన హిమనదీయ సరస్సుల వల్ల కలిగే ప్రమాదాన్ని అంచనా వేయడానికి ప్రభుత్వం రెండు నిపుణుల బృందాలను ఏర్పాటు చేసింది.
- ఈ సరస్సులు ఇటీవల హిమాలయ రాష్ట్రాలలో అనేక విపత్తులకు కారణమైన GLOFలకు గురవుతున్నాయి.

ముఖ్యాంశాలు:

- భారీ వర్షాల కారణంగా హిమాలయ రాష్ట్రాల్లో 188 హిమనదీయ సరస్సులను జాతీయ విపత్తు నిర్వహణ అథారిటీ (NDMA) గుర్తించగా, ఉత్తరాఖండ్లో 13 ఉన్నాయి.

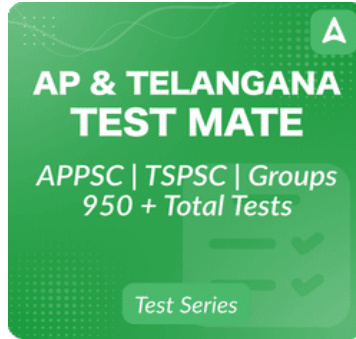
GLOF:

- హిమనదీయ సరస్సుల నుండి నీరు-హిమానీనదం కరిగిపోవడం ద్వారా ఏర్పడిన పెద్ద నీటి వనరులు-ఆకస్మికంగా విడుదలైనప్పుడు GLOFలు సంభవిస్తాయి.
- హిమానీనదాలు తిరోగమనం చెందుతున్నప్పుడు, అవి కరిగే నీటితో నిండిన మాంద్యాలను వదిలి సరస్సులను సృష్టిస్తాయి.
- హిమానీనదం యొక్క తిరోగమనం ఈ సరస్సులను విస్తరిస్తుంది మరియు అస్థిరపరుస్తుంది, ఇది ఉల్లంఘనలకు దారితీస్తుంది.
- GLOFలు హిమనదీయ పాయలు లేదా కొండచరియలు విరిగిపడడం వంటి వివిధ సంఘటనల ద్వారా ప్రేరేపించబడతాయి మరియు దిగువకు వినాశకరమైన వరదలు, లోయలను మునిగిపోవడం మరియు మౌలిక సదుపాయాలను నాశనం చేయడం వంటివి చేయవచ్చు.

ఇటీవలి పరిశోధనలు:

- ఇటీవలి సంవత్సరాలలో గ్లోబల్ వార్మింగ్ మరియు హాని కలిగించే ప్రాంతాలలో వేగవంతమైన మాలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి కారణంగా హిమాలయ ప్రాంతంలో **GLOF** సంఘటనలు పెరిగాయి.
- భారతదేశం మరియు పాకిస్తాన్ లోని మిలియన్ల మంది ప్రజలు **GLOF**ల ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొంటున్నారని అధ్యయనాలు సూచిస్తున్నాయి.
- ఉత్తరాఖండ్ రెండు ప్రధాన **GLOF** సంఘటనలను చవిచూసింది, ఒకటి **2013**లో మరియు మరొకటి **2021**లో, ఇది గణనీయమైన ప్రాణ నష్టం మరియు జీవనోపాధికి దారితీసింది.
- అందుబాటులో ఉన్న డేటా మరియు పరిశోధన ఆధారంగా, ఉత్తరాఖండ్ తన **13** హిమనదీయ సరస్సులను మూడు ప్రమాద స్థాయిలుగా వర్గీకరించింది: '**A**', '**B**' మరియు '**C**'.
- చీమోలీ జిల్లాలోని ధౌలిగంగా బేసిన్ లోని వసుధరా తాల్ మరియు పితోర్ పుర్ జిల్లాలోని నాలుగు సరస్సులతో సహా ఐదు సరస్సులు అత్యంత సున్నితమైనవి ('**A**' వర్గం)గా వర్గీకరించబడ్డాయి.
- ఈ సరస్సులు 4,351 నుండి 4,868 మీటర్ల ఎత్తుల్లో ఉన్నాయి, విస్తీర్ణం 0.02 నుండి 0.50 చదరపు కిలోమీటర్ల వరకు ఉంటుంది.
- పెరుగుతున్న ఉపరితల ఉష్ణోగ్రతలు ఉత్తరాఖండ్ లో పరిస్థితిని మరింత తీవ్రతరం చేస్తాయి.
- **2021-2050** మధ్య రాష్ట్ర వార్షిక సగటు గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత **1.6-1.9** డిగ్రీల సెల్సియస్ పెరగవచ్చని, **GLOF**ల ప్రమాదాన్ని పెంచే అవకాశం ఉందని ఒక అధ్యయనం అంచనా వేసింది.

కాపీరైట్ © **Adda247** ద్వారా

అన్ని హక్కులు ప్రత్యేకించబడ్డాయి. **Adda247** యొక్క ముందస్తు అనుమతి లేకుండా ఈ పత్రంలోని ఏ భాగాన్ని పునరుత్పత్తి చేయడం, తిరిగి పొందే వ్యవస్థలో నిల్వ చేయడం లేదా ఏ రూపంలోనైనా లేదా ఏదైనా పద్ధతిలో, ఎలక్ట్రానిక్, మెకానికల్, ఫోటోకాపీ చేయడం, రికార్డింగ్ చేయడం లేదా ఇతరత్రా ప్రసారం చేయడం సాధ్యం కాదు.